

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijače velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 27. nov. [Izv. dop.]

Včeraj sem vam bil poslal interpelacijo našega slovenskega državnega poslanca, katero je onstavil do vlade o sleparijah znanega Abendrotha, in katero so vsi poslanci slovenski in mnogi poslanci desnega centra podpisali. S tem, da je naš poslanec g. Obreza to stvar sprožil v državnem zboru, ustregel je vsem onim, ki so po Abendrothu zadeti bili na svojem premoženju, in če družega ne, vsaj zvedeli bomo, kako se bode vlada naša opravičila, ker je taka podjetja dala možu, ki — še svojih hlač nima. V tem oziru mora vlada vsekakor storiti svoje korake, da zadete gospodarje po Notranjskem, Istri in Goriškem vsaj deloma odškoduje za njihovo trpljenje in njih troške v Bosni, sicer kje bode ostala veljava, katera se je črkama **C. Kr.** dosle povsodi osobito pa od kranjskih kmetov izkazovala; da se Abendrothova stvar uredi, to ne leži samo v interesu gmotno zadetih kmetov, nego je tudi v interesu države same.

Na dnevnem redu današnje seje je bila debata o vladni predlogi o živinski kugi. Ta zakon se je že v prejšnjem državnem zboru obravnaval, ali ker se tedanja gospoda večine niso mnogo zmenila za blagostanje narodov, se dotičen zakon tudi nij dovršil. Zdanjemu državnemu zboru je predložila vlada nov zakon zoper govejo kugo, v katerem do ločuje, da se bode meja nasproti krajem, kjer je goveja kuga stalna (Rusija, Rumunija) zaprla še le leta 1881. dné 1. januarja. Odsek zoper govejo kugo pa je določil, da se to ima zgoditi še le z dném 1. januarja 1882. leta in to z ozirom na Bukovino in Gališko, ki dobivata neposredno svoja goveda z Ruske, ker bi se tema deželama silno škodilo, ako bi se meja v enem letu ali pa še preje zaprla. V glavni debati o zakonu zoper govejo kugo je včeraj govorilo mnogo poslancev za postavbo, a nekaj je bilo tudi taci, ki so govorili zoper njo.

Zoper to postavbo je govoril centralistiški poslanec Löblich, Kronawetter in Steudl; za vladno predlogo so govorili Javorski, V. Pfeifer, E. Wolanski, Bärnfeind, Obratschai, Fischer, Siegl, Pöck, Styrza in Rozer. Poslanec Kronawetter demokrat od nog do glave, je v svojem speechu rabil tudi pravi demokratiški izraz: da je mnogo ljudskih prijateljev, ki ljudstvu napolnujejo želodec s kartečami; ali s to frazo nij imel sreče, ker je prvosednik ta njegov stavek kot „zoper hšni red“ zaznamoval.

Sicer pa so posebno dunajski poslanci zoper zakon proti goveji kugi, in sicer zavoljo tega, ker sodijo, da bode ta zakon meso na Dunaji podražil. Se ve, da to nij

od besede do besede res, in prav je imel Poljak Javorski, ki je dejal, da si Dunajčanje sami dražé meso.

Slovenski poslanec V. Pfeifer je dejal, da se goveja kuga za to tako razširja, ker so kmetje povsodi še premalo podučeni o tej stvari. Kmetstvo prebivalstvo ne pozna še dosti silne nevarnosti goveje kuge in tudi ne razume dotičnih uradnih naredeb zoper govejo kugo. On predlaga, naj država na svoje troške izdaje poučne brošure zoper govejo kugo, ter naj jih razširja mej prebivalstvom.

Obravnava o tem zakonu se bode v današnji seji še nadaljevala. Ob početku seje je dal minister Stremayr neko izjavo zoper Riegerjevo trditev v predzadnji seji, da so se pri višji deželni sodnji v Pragi nastavili taki možje, ki ne razumejo češkega jezika. Stremayr je sicer temu ugovarjal, ali njega trditev, da se povsodi na Češkem samo takl ljudje nastavljajo, ki so popolnem zmožni češčine to se ne sme vzeti popolnoma ad verbum, kajti skušnje imamo tudi mi, kako so vlade dosle v takih stvaréh sodile.

Svečane gosti 17. pešpolka na strelišči.

Kakor vsa slavnost na čast našim rojakom Kuhnovcem, isto tako je bila velikanska tudi pojedina v prostorih starega strelišča, katerej je v četrtek večer prisostvoval ves polk.

Prostovoljni gasilci, Sokolovci in veteranje so z bakljami in svetilkami šli po vojake v nekdanjo cukrarno in jih od tod spremljali v strelišče. Na potu je svirala vojaška godba. Front streliškega poslopja je bil prav okusno razsvetljen s transparenti in mnogoštevilnimi lučicami, ravno tako so bili primerno ozaljšani vsi notranji in sijajno razsvetljeni prostori pri tléh in gorenjih kotih. Za oficirski banket so bile mize pogrnene v veliki dvorani; vojaki so se razdelili po vseh družih prostorih. Pripravljenih je bilo sedežev več nego je trebalo, ker je prišlo vojakov menj nego so jih pričakovali reditelji, ipak je večerjalo vsega kak 800 ljudi. Če se tem še prišteje množica vlasti nežnega spola, katero je privabila radovednost, si je lahko misliti, kakšna gnječa je bila povsodi razen dvorane, kamor se občinstvo vendar nij prav upalo.

Oficirskega banketa se je neki udeleževalo nad 120 oseb in sicer razen častnikov od štirih bataljonov (dveh došlih in dveh tukajšnjih) 17. polka mnogi drugi častniki, potem običajni zastopniki oblastnij, in drugi povabljeni gostje. G. deželnega predsednika zaradi bolehnosti nij bilo, namestoval ga je g. dvorni svetnik dr. vitez Schöppl.

Prvo govorico je napil g. župan Lašan presvetlemu našemu cesarju. Z drugo napit-

nico je g. župan pozdravil domači polk, spet na slavno zgodovino njegovo mu častitajoč v srečnej bodočnosti. Po tej napitnici je g. Lašan z odbornikom sprejemnega komiteta g. Drenikom obhodil vse oddelke po raznih mestnostih, ponavlja svoje zdravico, g. Drenik pa je ogovarjal vojake slovenski. Gromoviti živio-klici so se razlegali po natlačenih sobanah in pričali, da je kranjski polk slovensk polk.

Deželni glavar g. dr. vitez Kaltenegger je v imenu dežele z nova pozdravil 17. polk, in naposled, slavéč žive in mrtve našega polka in naše vojake sploh, napil skupnej očevini Avstro-Ogerske.

G. dr. Zarnik je opominjal, da so se zasedanja Bosne in Hercegovine na znamenit način in v izredni meri udeleževali ravno polki, ki so sestavljeni iz Slovencev. Naštel je slovenska krdela, katera so se poleg hrvatskega polka Leopoldovega lani bojevali; mej temi je bil povsodi prvi naš polk, katerega je že stari oča Radecky prišteval najboljšim naše vojske. In ta naš polk ima zdaj poveljnika, katerega vojaci ljubijo kakor otroci svojega očeta. Za to on napije našemu polku in njegovemu polkovniku g. Priegerju.

G. polkovnik Prieger se s toplimi besedami zahvali za počestčenje, katero se je izkazalo tako polku kakor njemu, in zagotavlja da bode poslavljenje v živem spominu ostalo regimentu, ki je bil odlikovan, kakor še nobeden drug polk ne. Zato naj živi patriotično ljubljansko meščanstvo!

G. Dežman je v lepem govoru slavil sinove naše dežele kot zmagovalce na bojiščih in mornarje civilizacije.

Tagblattovemu uredniku g. Krausu nij dosti, da v konstitucionalnem društvu prodaja svojo modrost, tudi v tej skupščini je hotel tirati politiko, katerej tu nij bilo mesta. Sreča je bila, da so drugi ljudje imeli več takta nego g. Kraus, in tako se mu nij posrečilo skaliti vseobčno radost.

Mej tem so gospé in gospodičine, katere so se bile dosle bavile s kuhinjskim poslom in s postrežbo vojakov, prišle v dvorano, in to je gospodu majorju Krčeku dalo povod, da je napil damam, ki so tako lepo skrbele za bolnike in ranjence tudi o poslednjih bojih.

G. stotnik Drenik se je slovenski zahvaljeval za prisrčni in sijajni sprejem polka, in v svoji zdravici spominjal se mile domovine, ter jej končno saklical „živela!“

G. Leskovic je napil damam, ki so z neprimerno požrtvovalnostjo priredile pogostovanje. Nij bila mala ta naloga in v polni meri so gospé in gospodičine zaslužile navdušene „Hoch!“ in „Živele!“ s katerimi je bila sprejeta zdravica njim na čast. V imenu gospíj

se je zahvalila gospa soproga podpolkovnika Tormina.

Napoved je g. Arko še enkrat slovenski napil domačemu polku, potem pa je bil konec pravega banketa; mlajši svet je mize k zidu potisnil, in dame, ki so se toliko trudile za ta večer, za odlikovanje sukal neki še precej dolgo čez polnoč. Izvrstna godba našega polka, ki je uže ves večer razveseljevala mnogobrojno občinstvo, ki uže toliko časa pogreša vojaško godbo, svirala je tudi mej plesom.

Vojaki so se okolo najdane ure navdušeni vrtili v svoje prenočišče. Mi želimo, da bi jim ta dvadnevni počitek vsem ostal v vednem prijetnem spominu, zlasti želimo, da so se zvečer na strelišči dobro imeli, akopram se nam je vzvidelo, da nij bilo prav pravega življenja mej njimi. Nekoliko utegne temu krivo biti pač utrujenost po dolgem potovanju, nekoliko pa tudi veselica sama na sebi, ki nij bila niti soiree-parée niti ljudska veselica, nego vsacega nekaj, pol miš — pol ptič.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. novembra.

V **državnem zboru** je pri debati o zavarovanju živinske kuge naš dolenski slovenski poslanec omenil, da ta bolezen za to tako razsaja, ker je ljudstvo nevedno, in priporočil, da bi se na stroške države izdale popularne brošure, v katerih bi bil razložen poduk o tej bolezni in dotični kazenski zakoni.

Centralisti so se vendar enkrat odločili, kako hočejo glasovati o vojni postavi. Klub liberalcev je v seji 26. t. m. sklenil, da bo liberalna stranka glasovala za Czeditov predlog, ki vladi za bodočih 10 let dovoljuje 800.000 mož armade, a določi, da bo v aktivni službi v miru vedno le 230 000 mož, torej prikradja čas aktivne službe. Izmed 76 navzočih udov je za ta predlog 74, proti 2. Za evantuelni predlog triletnega podaljšanja vojne postave je glasovalo 64 udov proti 12. Poslednji predlog bo v zboru stavil Tomaszcuk po nasvetu liberalnega kluba. Ker je bilo več, nego dve tretjini udov navzočih, so vsi udje zavezani za klubove predloge v zbornici glasovati. Liberalci so se torej le deloma udali vladi.

Ravnatelj **češke** kupčijske akademije Emanuel Tonner je bil na Dunaji pri vladi zastran sprejetja akademije mej vladne šole. Sliši se, da nij nič dosegel, da vlada iz finančnih obzirov ne more spolniti te češke želje.

V specialnej debati o vojni postavi je v **ogerskem** državnem zboru Apponyi stavil predlog, da naj se k § 1 vojne postave vrne dostavek: „Državni zbor tudi lahko v teku teh 10 let to postavo premeni“.

Iz Budim pešte je došla vesela vest, da je srbskemu narodnjaku Miletiću, katerega so bili oholi Magjari po nedolžnem v ječo obso dili, cesar odpustil daljšo kazen.

„Pester Lloyd“ se jezi na **hrvatsko** narodno stranko, da nehte nobenega sporazumljenja z Ogrji. Ta list je tako predrzen, da terja, da se hrvatski ban Mažuranič odstavi in z družim, Magjarom povoljnejšim nadomesti. Za bana zahteva moža, ki bo bolj neodvisen od hrvatskega narodnega proletarijata in znal vladati, kar pa Mažuranič ne zna. To so Hrvatje dosegli s svojo Magjarom udvorljivo in omahljivo politiko.

Vnanje države.

Iz več strani se poroča, da se bodo v **Rusiji** zdaj godile velike premenbe pri vladi. Gorčakov baje dobi namestnika in se potem ne bo več brigal za državna dela. Gorčakov ostane, kakor se trdi, državni kancelar z imenom do smrti in bo ves čas dobival svojo dosedanjo plačo 120.000 gold. na leto. Dela bo pa vodil njegov namestnik in minister vnanjih poslov Valujev, ki je zdaj minister dr-

žavnih zemljišč. Valujev je bil minister notranjega ob času vpeljanja reform v Rusiji. Ožvbojenje mužikov, uvejanje zemstev, javnost sodnij, porotne sodnije, zlaščanje cenzure, poprava prejšnjega preostrega kazenskega zakonika so vsaj neposredno njegovo delo. Nemški listi pišejo, da je zmeren in nima nič občega s „pan-slavistično“ stranko. Koliko je v tem resnice, pokaže bodočnost. Rusi baje mislijo Gorčakova pri povratu v Petrograd slovesno sprejeti, in tako zadostiti za mnoge napade, ki jih mora ta mož od slovanskih sovražnikov prestatiti.

Dunajska oficiozna „Presse“ meni, da bo Rusija gotovo še skušala kri in dru e žrtve zadoje vojne bolj upotrebiti nego je to storil Gorčakov na berlinskem kongresu, da Rusija ne bo takoj odstopila od sanstefanskega miru, samo da bo skušala drugače doseči to, kar se jej v Berlinu nij posrečilo.

Bolgarski knez je sprejel demisijo prejšnjega ministerstva. Zdaj pride v Sofiji liberalna ali panbolgarska stranka na vladno krmilo, kojeg vodja je bolgarski poslanec Kavelov.

Komaj se je novo **laško** ministerstvo rodilo se uže sliši nezadovoljnost z njim. Novo ministerstvo ima nalog pomiriti razne liberalne frakcije mej soboj. Pa težko bode doseglo svoj namen. Najbrže pade čez en par mesecav. Cai-rol bo kmalu spoznal, da vsem vstreči nij mogoče. Mejlaškimi državniki ni, pravega pa trikotizma, a preveč častilakomnosti. Italija britko čuti, da domoljubni možje, ki so jo ustanovili, se delema uže onemogli od truda, deloma jih uže krije črna zemlja.

Gladstone je 25. t. m. v Elinburgu imel govor, in izrekel, da sedanja vlada, zato nehte zapustiti parlamenta, ker ve da nena večine naroda za soboj; in hoče še eno leto iznenadjevati Evropo. Gladstone je nazval angleškega ministerskega predsednika častilakomnega politika, ki Angležem vedno večje odgovornosti naklada, ter opominil volilce, da naj liberalno volijo.

„Köln. Ztg.“ javlja, da utrjenja v **Elzaci** in **Lotaringiji** hitro napredujejo. Prve utrdbe Strassburga bodo kmalu končane. Glavna ograja bo pa dočelana še le čez nekoliko let. Nemci se Francozov silno boje, zato jim kolikor mogoče gradé pot v Nemčijo.

Turčija ne hiti z reformami. Biker paša še nij dobil svojih pooblastil za v Malo Azijo. Stari pregovor pravi, delo ki dolgo traja, bo dobro. Turki reforme ovajajo nad 20 let, pa jih še zdaj nij videti, potem bi te mogle biti izvrstne. Pa kaj podobnega vendar ne pričakujemo, najbrž vse delo tudi zdaj pade v vodo.

Turški listi se jeze na Angleže in jim svetujejo, da naj rajši sami doma v Irlandiji vpelejo reforme, namesto da se v Azijo vtikajo. Res malo častno je za liberalno in kulturno Anglijo, da tako tlači svoje podložnike.

Dopisi.

Iz Borovnice 27. nov. (Sprejem domačega polka) se je tudi na naši postaji vršil prav izvrstno. Takoj po prihodu vlaka na kolodvor, zagrmé strel iz možnarjev, vrhniška godba zasvira, in iz vseh grl zaori živahen pozdrav. Ko se vlak ustavi in g. častniki izstopijo, se g. polkovniku predstavi tukajšnji občinski odbor združen z vrhniškimi virskimi gospodi, na čelu jim borovniški gospod župan, ter v slovenskem jeziku nagovori in pozdravi polkovnika in ves hrabri polk. G. polkovnik se v gladkej slovenščini prijazno zahvali, gospodičina L. pa izroči polkovemu praporu lavorov venec, katerega so vrhniške in tukajšnje go spē darovale. Potem povabi naš župan z drugimi gospodi častnike k mizi, kjer je bila pripravljena s pijačo in smotkami in tudi vojaki so bili vsi postreženi z dobrim pivom in smotkami. Pijačo in smotke so tukajšni in vrhniški rodoljubi darovali, same gospe in gospodične pa so stregle vojakom, kar je bilo prav hvalevredno, torej slava jim!

Mej gostovanjem so možnarji pokali in godba je svirala, da pa nij manjkalo živio- in slava-klicev, to se samo ob sebi umeje. Ker je vlak stal tukaj 3/4 ure, se je ljudstva toliko zbralo kolodvoru, da se je vse trlo. Ko jame vlak spet pomikati se, možnarji še enkrat zagrmé in iz srca se čuje živio! in slava! toliko časa, da vlak čez naš velikanski vijadukt zdrdra proti belej Ljubljani.

Res ginljiv je bil ta večer, ker vse je bilo veselo, vojeki tako kakor našo domače ljudstvo, katero je zopet svoje videlo v svojej deželi. Prisrčno zahvalo zatorej izrekamo tukajšnji občanje vsem taistim gospodom, gospem in gospodičinam z Vrhniške, Vërta in Bistre, kateri ste s tako ogromnimi darili počastili naš polk in z njimi pripomogli k veličastnemu sprejemu, kakeršnega naša Borovnica nij še videla dozdej.

Iz Ptuj 21. novembra. [Izv. dop.]

Nam nasprotna stranka vedno trdi, da smo Slovenci nadležno ljudstvo. Jaz trdim, ka to nij istina, kajti, ko bi to istina bila, bi nam nemška stranka vendar privoščila nekaj več pravic. Mi ne zahtevamo nikdar kaj drugega, nego jedino le svoje pravice, koje so nam uže po naravi in zakonu pripoznane. Koliko se je uže pisalo o germaniziranji naših šol, o teroriziranji učiteljev itd., ali žalibože vse to nič ne koristi. Bode-li sedanja vlada o tem kaj več storila?

Češki poslanci potezajo se energično za pravice svojega naroda, ali mi še vedno potrpežljivo gledamo na svoje zastopnike, toda do zdaj še nijmo ničesa zapazili, kar bi nam le kolikaj upanja dajalo, da se bo naše zdanje stanje zboljšalo. Pa kaka razlika je še mej Čehi in mej nami! Tam imajo vendar nekaj pravic v šoli, v uradu itd., ali pri nas! O majka, tebi bodi potoženo, da smo še vedno tlačeno ljudstvo. Pa da preidem na predmet, o kojem sem vam namenil pisati.

Poročano vam je uže bilo, da se na občno željo vpelje slovenski jezik kot neobvezni predmet na tukajšnjih narodnih šolah. To se je sicer zgodilo, toda le na enej učilnici, na drugej (dekliškej) pa se vzlic ukazom popolnoma zanemarija. Naš jezik se na tej učilnici še vedno ne poučuje. Kdo je temu kriv? Učitelji sami, na čelu jim tist Löschh-niiggggg iz Slovenskih goric doma, pa „slovenski“ ne umejoč, — to so ljudje, ki svojega jezika ne umejo ali ga umeti nehtejo. Deželni šolski svet je ob upeljavi novih šolskih postav zaukazal, da se ima na tukajšnjih narodnih šolah slovenski jezik poučevati. Je-li tej šolskej oblasti znano, ka se njeni ukazi ne izvršujejo? Ako je šolskemu svetu znano, vprašamo po vsej pravici, zakaj ukaze daje, če ne gleda tudi na to, da se le-ti strogo izvršujó? Našim poslancem pa priporočam, da o tej zadevi kaj storiti blagovolé. — Kaj pa šolsko nadzorništvo? Temu bi rekli: „hic Rhodus, hic salta“. Nadzornik tukajšnji povsod zvonec nosi, le tam ne, kjer bi v istini treba bilo. G. nadzornik je znan kot jako strog mož, toda le v izvršitvi ukazov, po katerih se dá — germanizirati. Da boste tega nadzornika še bolje izpoznali, v to naj vam služi sledeči dogodjaj. Daé 6. t. m. imelo je učiteljsko društvo ptujsko svoj redni mesečni zbor. Predsedoval mu je predsednik tega društva učitelj g. Robič. Na dnevnem redu bilo je tudi predavanje nadzornika: „über den gebrauch der „prva slovnica“. Nij ravno treba človeku biti pedagogom, nego vsak si

bode mislil, ka je tu šlo za razpravo o koristi te knjige.

Pa imenovani učeni (?) super-pedagog se nij držal predmeta. Porabil je to priliko, da je prav po paševsko udrihal po dopisnikih „Slov. Nar.“ To je bilo veselje tako „pedagogično“ razlaganje poslušati. Ko bi bili vi gosp. urednik ovi strastni govor čuli, izpoznali bi, kako so dopisniki „Slov. Nar.“ temu gospodiču pedagogu priljubljeni. Pri tej priložnosti je g. nadzornik vso pedagogično strast nad dopisniki vašega cenjenega lista razlil in na ta način pokazal svojo izredno — izobraženost, kajti tudi nežni spol, koji navadno ne politizira, je bil pri tej seji navzočen, ter je moral to učeno-pedagogično politiziranje nolens volens poslušati. Kaj pa je bil povod temu škandalu? Neki nedolžen dopis v „Slov. Nar.“, koji g. nadzornika nij ravno pohvalil zavoljo njegove pristranosti pri zadnji učiteljske konferenci. Zaradi tega dopisa imenoval je necega učitelja, kojega le sumniči, da je imenovani dopis pisal, fantalina („buben“). Kaj ne, lep pedagogičen izraz! Ali predsednik društva mu je kratko pa dobro odgovoril, da v učiteljskem zboru nij mesta takim besedam in gosp. nadzornik je bil v največjo sramoto primoran on izraz — popraviti.

Sicer pa ne mislite Bog vé kaj o tem pedagogu, on je — kakor veter piše. Kadar „tam gori“ v učiteljskih krogih druga sapa potegne — pa bodo hoteli take baža ljulje vsi „po naši učiti“ se.

Dominice Sivari.

— („Kuhnovci“) so nas davi ob 1/2 6. uri špet zapustili. Spremljajo jih naših src najboljše želje. Kakor se nam z Dunaja poroča je polku priti na Matzeleinsdorfski kolodvor v nedeljo ob 6. uri 40 minut zjutraj.

— (Godba domačega polka) je včeraj popoldne od dvéh do treh svirala pred kazinsko kavarno. Za zvečer je bil namenjen svečan „zapfenstreich“ po celem mestu, ker je naš list prej končan, bomo prihodnjič o njem poročali.

— (Pokojnega grofa Barbota čestita obitelj) je razposlala sledeče naznani o njegovej smrti: Bridkega srca poročamo tužno vest, da je po sklepu Božje previdnosti blagorodni gospod Jožef Emanuel grof Barbo-Waxenstein, baron Gutneski, Paški in Cobelberški, graščak na Rakovniku in Dobu na Kranjskem, c. kr. kamorak, avstrijski državni in kranjski deželni poslanec, 23. nov. 1879. ob petih popoldne v 55. letu svoje starosti in 24. srečnega zakona, previden s sv. zakramenti, po kratkej bolezi, iz tega sveta v boljšo večnost se preselil. Truplo rajnega se bode vtorek 25. nov. o 1/2 3. popoldne v cerkvi M. B. pri Škotih na Dunaji slovesno blagoslovilo, potem v domovino prepeljalo ter v četrtek 27. nov. ob treh popoldne na farnem mirodvoru pri sv. Rupertu v lastno rakev dejalo. Svete maše za dušo rajnega bodo 25. nov. ob 10. v c. dvorni kapelici, 26. nov. ob 10. v cerkvi M. B. pri Škotih na Dunaji, 28. nov. pa v Št. Rupertu na Kranjskem. Predragega rajnega goreče priporočamo v molitev in pobožni sponin. Valeska grofinja Barbo, roj. grof. Arko, so-proga. Anton grof Barbo-Waxenstein, sin. Marija grofica Barbo-Waxenstein, Angela Pija grofica Barbo-Waxenstein, hčeri. Adela grof. Barbo-Waxenstein, roj. grof. Batthyany, mati. Ida baronica

Lazarini, roj. grof. Barbo-Waxenstein, Albina baronica Lang, roj. grof. Barbo-Waxenstein, Marija bar. Apfaltrern, roj. grofinja Barbo-Waxenstein, sestre. Maks Valerij grof Barbo-Waxenstein, c. kr. konjiški stotnik izv. sl., brat. — Josip grof Barbo je bil rojen dne 25. oktobra leta 1825. Poročil se je na Dunaji 5. dan avgusta 1856 leta. Dve leti prej je bil imenovan c. kr. komornikom. Leta 1867. in ob vseh poznejših volitvah so ga kmetske občine trebanjsko-litijskega okraja izvolile v kranjski deželni zbor. V državnem zboru je bil od 6. aprila 1867 leta počenši. Grofje Barbo so potomci stare plemiške obitelji, iz katere je bil tudi papež Pavel II. (po krstnem imenu Peter), ki je na stolu sv. Petra sedel od 1464 do 1471 leta.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 18. novembra.

(Roparski umor v Lattermanovem drevoredu.)

(Dalje.)

Drugi dan.

Prvosednik jo opozori, da je pri prvem zaslišanju rekla, da je bila Katra ves dan doma, zdaj pa govori drugače. O priči Slapšek pravi stara Bobkova, da laže, in to zaradi tega, ker je v Franceta zaljubljena; čimbolj jo je tepel, tembolj je letala za njim. Govorila pa je Slapšek tudi, da nij ona rekla, ampak le slisala od Katre, da je France Holzmana ubil.

Slapšek odgovori, da je to storila zato, ker jo je Šelko tako podučil. Šelko to potrdi; grozili so Bobkovi vsem pričam, da jih bodo nobili, če pri sodnji zoper Franceta pričajo. Še mej obravnavo so Bobkovi v sobi, kjer so bile priče zbrane, priče zoper Franceta zelo pestili.

Slapšek pové, da jo je Janez Bobek pretepel zaradi njenega pričevanja. Stara Bobkova zareži: Saj sem ti rekla, da boš očrnela, če krivo prisežeš.

Slapšek jej odgovori: Pa sem vendar še bela, in prisežem še trikrat če je treba, da mi je res Katra to pravila.

Zatoženi Bobek pravi, Šelko pa Slapšek sta se zmenila, da njega uničita. Prvosednik zatoženca ostro zavrne, da néma Šelkote na tak nesramen način sumičiti.

Sodnija potem sklene, da bosta hči in oča Bobek prisegla, ostali ne.

Prebere se še poročilo mestne policije o zadržanji Bobkove rodovine. Tudi to poročilo mrgoli samih tatvin, tepežev in kaznij zaradi vlačugarstva, ki so vse doletele ude Bobkove rodovine.

Potem se obravnava za dopoldne sklene.

Popoldnanska obravnava.

Priča Jera Klemenčič, delavka, stanuje zraven Bobkovih. Dne 9. maja zjutraj, ko je o umoru Holzmana zvedla, je to novico povedala Francetu Bobku, ta pa je odgovoril, da Holzmana ne pozna. O Katri Dolinar pravi priča, da nij prav nič vredna.

Priča Franca Brnik, 16. let stara delavka v fabriki za duhan, stanuje v istej hiši z Bobkovim. Dne 8. maja je z drugimi dekletki sedela pred hišo do 10. ure zvečer, pa so popevale pa niti Bobkovih, niti Katre Dolinar nij bilo do 10. ure domov.

Priča Amon Herman, večkrat zaradi tatvine kaznovan postopač, in Adolf Šuštar mnogokrat zaradi tatvine zaprt, jako nevaren potepuh, oba klateža v logu pod Tivolijem in

spremljevalca vlačug, sta bila zraven, ko je Bobek 9. maja Šelkote zagledavši, obledel in se ustrašil, kar potrdita oba. Drugače pa skušata svojega vrednega tovariša Bobka izgovarjati. Tako pravi Amon, da je rekel Bobku, da bi on ne ubil Holzmana niti za pol milijona ne, in da je Bobek na to rekel, niti za milijon ne. Oba sta bila 8. maja t. l. do 1/2 10ih zvečer z Janezom Bobkom v zvezdi, menda da so skupaj ljudem nagajali.

Priča Mica Dobnikar je 8. maja z Mico Brnik pred Gričarjevo hišo do 10ih zvečer sedela, pa do tistega časa nij prišel nobeden Bobkovih ni Katre domov.

Priča Janez Lampe, dimnikar v Šiški, pové, da sta bila s Holzmanom uže mnogo let prijatelja; kmalu potem ko se je zatoženi Bobek obesiti hotel, je vabil Holzmana, naj gre z njim v gozd tašice lovit. Preje je H. jako rad hodil, a ta pot mu je rekel, da ne gre, češ, ka se boji Bobka, kateri mu je pretil, da ga bode ubil. Lampetu je na časti rekel Bobek, ki je vedel, da je Lampe žandarjem pokazal njega stanovanje: „Čakaj, tebe bom ravno tako ubil kakor ónega.“ Bobek je bil na Lampeta tudi zato, ker je ta njega ljubici, kmalu potem ko se je B. obesil; rekel: „Prava reč, ko bi bil tak „gauner“ obvisel.“ Kmalu potem sta se sešla z Bobkom v žganjariji pri mežnarji v Šiški in tam mu je Bobek zopet grozil, da ga bode ubil. Holzmana, pravi Lampe, je zatoženec jako dobro poznal in ubil ga nij drug nobeden kot F. Bobek, kateri je izmeček človeštva, ki se le po logih klati in premišljuje, kako bi ljudi obškodoval. Zatoženi Bobek trdi, da vse, kar je ta priča povedala, nema nikakoršne veljave, ker Lampe za frakelj šnopsa krivo priseže.

Priča Jože Žitko, jako zavzet prijatelj zatoženčev, je šel kmalu po umoru s Fr. Bobkom na potovanje proti Zagrebu, a uže na Zidnem mostu sta jo krenla proti Koroškemu. O umoru Holzmana priči, zatoženi nij ničesa pravil.

Priča Janez Kimovec, je zaradi tepeža zaprt na Žabjaku. On pozna Katro Dolinar, ker je blizu njega na Trati doma. O tistem času, ko je bil Holzman umorjen, je K. delal pri zidnji ljubljanske nove hranilnice. Neki večer sreča Katro z Bobkom v Lattermanovem drevoredu. On ustavi Katro in jej reče, naj ne hodi z Bobkom v mesto, kajti žandarji ja zaradi Holzmanovega umora zasledujejo. Katra pa mu odgovori: „Jaz ne vem, ali ga je on ubil, jaz sem zraven prišla, ko so se dedci pèbali!“

Katra Dolinar taji, da bi bila to kedaj rekla. Kimovec je na njo le jezen, ker je ona na Žabjaku hotela kruh, katerega je on okrog nosil, izbirati, Kimovec jej pa tega nij pustil.

Kimovec ponavlja, da je popolnem res, kar je govoril.

Zaslišita se še sodnijska zdravnika dr. Kapler in Gregorič, katera sta bila pri raztelesavanji trupla Holzmanovega navzočna. Opisujeta štiri rane na glavi, mej katerimi so bile tri smrtne, in pravita, da so se lahko prizadejale ali z matiko ali sekiro.

Zaslišane so zdaj vse priče.

Prebere se spričevalo županstva v Šiški, katero F. Bobka jako slabo opisuje, češ, da je človek, ki je pripravljen za vsako dejanje. O Katri pravi županstvo, da je nič vredna ženska.

Predsednik posneme iz zapisnika, da je bil zatoženi uže 20krat kaznovan in vsega vkupe v uječi sedel nad 50 mesecev zaradi hudodelstva tatvine, teškega telesnega poškodovanja in vlačugarstva.

Katra Dolinar je bila kaznovana 13 krat zaradi hudodelstva tatvine, goljufije in vlačugarstva, razen tega je bila dve leti v Lankovci.

Predsednik potem proglasi dokazilno postopanje za skleneno in naznani, da se bodo g. porotnikom jutri stavila vprašanja.

(Konec prih.)

Dunajska borza 28. novembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	68	gld.	30	kr
Enotni drž. dolg v srebru	70	"	70	"
Zlata renta	80	"	60	"
1860 drž. posojilo	123	"	25	"
Akcije narodne banke	842	"	—	"
Kreditne akcije	277	"	20	"
London	116	"	60	"
Napol.	9	"	31	"
C. kr. cekini	5	"	53	"
Državne marke	57	"	70	"

Ravnokar je prišla na svitlo in se dobiva v R. Miliceveji tiskarni v Ljubljani:

MISSA SANCTI JOANNIS,
comp. Rob. Burgarell.

Cena: Partitura in štiri glasi 1 gold. 20 kr.
Štiri glasi sami zase 60 kr. (555—2)
Po pošti pod križnim zavitkom 5 kr. več.

Gastlove kri čistilne pile.

Uže dvajset let sijajno skušene in od zdravnikov priporočene, da se ž njimi odpravi putika in revmatizem, zasedena slaba sôkrovica, sleza, ostra kri, zlata žilja, neslast do jedi, naval krvi, omotica, slabost na jetrah in žolci, in poznejše uplivanje po zdravljenju z živim srebrom. Pri ženskih mesečnih nerednostih upliva te pile dobrodejno, odstranjuječe in zdravljajoče.

Škatljica z okolo 80 komadov 50 kr. av. velj.

Te pile so posladkorjene in odlični zdravniki priporočajo jih kot najboljše kri čistilno dristilo.

Ker zadostuje jedna škatljica za zdravljenje 2 do 3 tedne, — tedaj so Gastlove pile tudi najcenejše zdravilo.

Gastlov kri čistilni čaj

v zavitkih po 30 in 50 kr. av. velj.,

baš tako dober zoper vse zgorenje bolezni.

Pravi dobi se v glavnej zalogi lekarnja P. Birnbacherja „zum Obelisk“ v Celovci. (552—3)

Gastlove prave kri čistilne pile in čaj ima v zalogi nadalje: v Ljubljani V. pl. Trnkocy, lekarnar; v Postojni A. Leban, lekarnar; v Kranju K. Šavnik, lekarnar; v Logatci Al. Skala, lekarnar.

Tajel.

26. novembra:
Pri stonu: Präger, Schmidl, Kerček, Christov, Publ, Sever, Sa'omon iz Livna. — Andrič iz Dunaja. — Murgel iz Kočevja.
J. nič, Niefertalt iz Novega mesta.
Pri Maist: Aufmuth iz Gradca. — Ritzer iz Dunaja.
Zebitsch, Kump, Schenk, Müller iz Livna. — Novak iz Dunaja.
Golob iz Vrhnike.
Pri bavarskem dvoru: Sever, Toehandler iz Livna.
Stabel iz Gorenjskega. — Apornik iz Trsta.
Pri avstrijskem cesarju: Belc iz Loke.

Bolesti polni javljamo vest o smrti našega nepozabljenega soproga, oziroma očeta, zeta in brata, gospoda

Josipa Podboja,

penzioniranega c. kr. okrajnega sodnika in c. kr. notarja v Rudolfovem,

kateri je dne 27. novembra 1879 ob 3/4 7. uri, previden sê sv. zakramenti za umirajoče, v 63. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne na pokopališču v Rudolfovem. Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Dražega ranjcega priporočamo v blag spomin. (560)

V Rudolfovem, dne 27. nov. 1879.

Amalija Podboj roj. Šnideršič, soproga.

Alfred Podboj, sin. Josipina Šnideršič, tašča.
Melanija Podboj, hči. Janez Podboj, brat.

Dobre, pravične, nepokažene

voščene sveče,

za katere dajevo poročstvo, iz najboljšega čistega čebelnega voska, katere izvrstno lepo in prav počasi goré, prodajata po najnižji ceni

P. & R. Seemann,
(551—2)

Ljubljana, Gradišče, Vegova ulica št. 8.

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse,

FILIPA NEUSTEJNA,

(520—3)

priporoča p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila. Tisoč spriceval je potrjujejo.

P. n. občinstvo se prosi, da samo one specialitete za prave sprejema, ki so z našo firmo zaznamovane.

Neustejnove posladkorjene pile sv.

Elizabete za čiščenje krvi — lehkô odganja, čistijo kri, in njiso škodljive; dobre posebno pri boleznih v spodnjih organih, zimici, boleznih pranih organov, kože in oči, otrok in žensk; odpravijo zapreje, pravi vir največ bolezni. Ta pila je najboljše in najcenejši izdelek te bîre. 1 valar, 8 škatljic, s 120 pilami, stane 1 gld., posamezne škatljice 15 kr.

Odlikovane so te pile z jako častnim spricevalom dvornega svetovalca prof. Pitha.

Beaume' Girome, izvrstno zdravilo za ozeblino. 60 kr.

Brownova pomada, najizvrstnejše sredstvo za ohranjenje in barvanje las, daje lasem prvotno barvo. Velik lonček stane 2 gld., majhen 1 gld.

Dr. Callmanna lasno barvilo, popolnem neškodno, dà osivelemu lasu vsako barvo (rjavo, rumeno). 3 gld.

Orientalni prah za dame, dà koži gladkost, finost in melkost, (belo ali roza), à 1 gld. in à 50 kr.

Damascenska cvetlična crème za finost kosti gld. 1.40.

Damascensko cvetlično milo à 55 kr.

Gušni duh, najboljšo sredstvo proti guši (krofu). 70 kr.

Elektro-motoricni vratni trak, za teženje otrok, najboljši uspeh 1 gld. 50 kr.

Victoria zobni prah, najboljšo sredstvo za čiščenje zob à 35 kr.

El Benito, jedino dobro sredstvo proti izpadanju las in odpravljanju luskin. 1 gld. 80 kr.

Dr. Fremonta prerodilni likér, najboljšo in svežilo. 2 gld.

Prsne cigarete iz smrekovih igel, najboljšo sredstvo zoper nadoho. 25 kosov 1 gld.

Quebracho izleček priporočata dr. Scoda na Dunaji in dr. Penzold v Erlangu zoper nadoho à gld. 1.—

Guaco - prilepek zoper raka, gnjilobo ran. 3 gld.

Guaco - tinktura zoper vse hudo kvarjenje v želodcu itd. Gld. 1.50, 2.50, 4.—

Guaco - mazilo, katero vse bolečine odnemaže. 3 gld.

Guaco - esenca zoper gnjilobo in bolečine v zobeh. 1 gld. 50 kr.

Hallerjeve jedne pastile nadomeščajo popolnem kitovo salo. Te jedne pastile ozdravijo bramorje, zastarelo siphilis, bolečine v glavi, žlezah in na očeh. 1 škrinjica 60 kr.

Injection Cadelle, ozdravi jako naglo vsak mehurni katar (triper ali beli tok) brez slabih nasledkov. 1 gld. 60 kr.

Albuminat od železa, najuspešnejše zdravilo s centom in bolnim na živcih itd.; uže čez malo dnij se čuti, kako albuminat od železa vpliva. 1 gld. 50 kr.

Dr. Heiderjev zobni prah, 35 kr.

Kumys, najboljšo sredstvo zoper slabo prebavljenje, drisko, ponehavanje močij, shušavanju in sušici. Cena jedne sklenice 80 kr.

Menthin, najboljšo zdravilo za želodec, potolaži krô, se rabi tudi kot zobna tinktura in ustna voda. 50 kr.

Margaritte - bonboni zoper kašelj, 30 kr.

Oreillon, dobro zoper vse ušesne bolezni, proti gluhosti, šumenju itd. 70 kr.

Odontin zobna pasta, naredi najčistejšo zobno bele ko biser. 70 kr.

Po - ho, iz Kine prinešen, olajša takoj najhujšo migreno in bolečine v glavi. 1 gld.

Dr. Bayerja pravi puherin je najboljšo sredstvo zoper sinje, daje koži liljno in rožno barvo. à 1 gld. 50 kr. in à 80 kr.

Royerjevo hemeroidno mazilo, tem priporočeno, katere hemeroidi nadlegujejo. 1 gld. 60 kr.

Salycil - antiseptin, proti sitnemu potenju rok in nog. à 50 kr.

Salycilno milo, najboljšo in najcenejšo milo. 25 kr.

Schrierove zobne pile, za votle zobe najboljšo zdravilo. 25 kr.

Storax - crème, čudovito pomaga pri vseh kožnih boleznih. 80 kr.

Wlinsi - papir, proti nahodu, prsnemu kataru, prehlajenju v vratu in hripi. 1 gld. 20 kr.

Umeteljniški sok, iz najboljših švicarskih planinskih zelišč; olajša takoj vsak kašelj in prsno bolezen. 70 kr.

Aromaticen duh zoper trganje po udih, 70 kr.

Vedno v zalogi je: **Kondensirano švicarsko mleko** à 55 kr. **Nestlejeva otročja moka** à 90 kr. **Dr. Golijev jedilni prah** à 84 kr. **Poppova anaterinina ustna voda** à 1 gld. 40 kr. **Liebigov mesni ekstrakt** jeden četrt funta 80 kr. **Dr. Pfeffermannova zobna pasta** à 1 gld. 25 kr. **Poltova resedna pomada** à 1 gld. 50 kr.

Veliko skladišče **parfemerij, mila, pomad** itd. prvih pariških firm. — **Čokolade** francoske kolonije od 60 kr. do 3 gld. funt. — **Pravi ruski čaj** à 1 gld. jeden četrt funta. — Skladišče vsakojakih **instrumentov** za zdravljenje, kakor **samoklistiri, brizgalnice, bandaže** itd. jako ceno. — Velika zaloga **zobnih krtačic, smink** in drugih **toaletnih reči**. — Priporočamo p. n. občinstvu **zdravila v posladkorjene obliki**, kakor **kinin, kopaiva, doverski prah, železo, jetrno olje, bromkali, jodkali, rabarbar, dvojno ogljenokisla soda, magnezija** itd. po najnižji ceni. — Najznamenitejšo **specialiteto farmacije in parfemerije, francoske, angleske, ameriške, nemške, švicarske in avstrijske** se pri nas vedno dobivajo.

Vse reči, ki spadajo v farmacijo, parfemerijo in k toaleti pariške razstave 1878, dobivajo se tu, in se cenilniki zastoj razpošiljajo.

Opozorujemo posebno na knjigo: „**Dr. Boll's Schönheit- und Gesundheitspflege**“ cena 30 kr.

Pivo od železa, boljše in zdravljše, nego vsi drugi sladni izdelki, krepi in redi zdrave, rekonvalescente in bolne. 50 kr.

Mi razpošiljamo ali proti gotovini ali poštnemu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate.